

Iedereen een gelijke kans in Ouder-Amstel

Laat iedereen vrij,
maar niemand vallen

VOORWOORD LIJSTTREKKER

Wat is Ouder-Amstel toch een bijzondere gemeente! Klein van omvang, maar groots in haar historie en natuurlandschap, en de enorme betrokkenheid van haar inwoners. We hebben veel om trots op te zijn en nog veel meer om naar uit te kijken. D66 wil graag aan de toekomst van onze gemeente meewerken en daar sturing aan geven. Zoals D66 ook de afgelopen jaren de verantwoordelijkheid heeft genomen. We hebben flinke stappen gezet, maar zijn nog niet klaar.

D66 wil dat onze gemeente sociaal, duurzaam, groen en gezond is, voor jong en oud, studenten en werkenden, met meer of minder inkomen. En D66 heeft daarvoor mensen op de lijst staan die met gezond verstand, een warm sociaal gevoel en een pragmatische, nuchtere blik willen bouwen aan deze toekomst.

In ons verkiezingsprogramma "Iedereen een gelijke kans in Ouder-Amstel" geven wij aan waar voor ons de komende vier jaar onze prioriteiten liggen. Om ervoor te zorgen dat onze gemeente toekomstbestendig is en dat onze gemeente de mooiste gemeente blijft!

De drie kernvragen die we in ons programma beantwoorden zijn:

- Hoe zorgen we voor een duurzame en toekomstbestendige gemeente?
- Hoe betrekken we onze inwoners bij het aantrekkelijk houden van onze gemeente?
- Hoe bereiken we dat iedereen zichzelf kan zijn en kansen krijgt om zich te ontwikkelen?

Met ons sterke team en samen met ú willen we de komende vier jaar graag verder bouwen aan deze mooie gemeente. Uw stem is daarbij van toekomstbelang. Mogen we (weer) op u rekenen?

Heeft u vragen over het programma of wilt u ergens uitleg over? Neem dan vooral contact met mij op!

Wendela van den Brink - van Agtmaal,
Lijsttrekker D66 Ouder-Amstel

wendela.van.den.brink@ouder-amstel.nl

VERKIEZINGSPROGRAMMA IN HET KORT

Hoe mooi en bijzonder ook, de opgave voor onze gemeente is er niet minder om. Denk aan de krapte op de woningmarkt, het behalen van de klimaatdoelstellingen, aandacht voor onderwijskundige voorzieningen, de druk op de gemeentelijke financiën en nog veel meer.

De basis: streven naar een toekomstbestendige gemeente. Dat vraagt om een gezonde en duurzame economie. En een overheid die het goede voorbeeld geeft en helder en betrokken leiderschap toont. Er zijn veel plannen voor een duurzame gemeente. Alleen zijn plannen ook maar plannen, het gaat om de uitvoering, want dan pas hebben plannen impact! We willen plannen versneld uitvoeren zodat onze gemeente ook leefbaar blijft voor toekomstige generaties. Daarom richten we ons op drie thema's. Ten eerste: een klimaat adaptieve gemeente, dat wil zeggen dat we de ruimte in onze gemeente aanpassen aan de veranderende weersomstandigheden waardoor we meer weerbaar zijn. Daarnaast zetten we in op zoveel mogelijk hergebruik van afval. Hoe meer we kunnen hergebruiken hoe minder nieuwe grondstoffen nodig zijn, waardoor we beter met onze aarde omgaan. En we willen een CO₂-neutrale gemeente worden. Dat doen we onder meer door de energie die we met elkaar in de gemeente nodig hebben, zoveel mogelijk lokaal op te wekken. Dat kan de gemeente niet alleen realiseren. We doen het samen met inwoners en ondernemers. D66 wil daarom duurzame en vernieuwende initiatieven stimuleren. Daarnaast kun je duurzaamheidsaspecten nu al meenemen in de vergunningverlening van grote en kleine projecten.

Behoud van het groen is voor D66 onlosmakelijk verbonden met onze gemeente en visie op duurzaamheid. Zo steunen we het onderzoek naar het opwekken van duurzame energie, onder andere door windmolens en zonneparken. Windmolens mogen geen gezondheidsschade opleveren en we zijn tegen windmolens en zonneparken in de Amstelscheg en de polder de Ronde Hoep. Wij blijven aandacht vragen voor groen in de buurt, want groen brengt rust, bestrijdt wateroverlast, neemt warmte op en geeft kinderen een plek om lekker buiten te spelen. Bomen mogen alleen worden gekapt als dat echt noodzakelijk is, maar dan komen er natuurlijk wel gelijkwaardige bomen voor terug.

Onze gemeente is rijk aan natuurlandschap en dat willen we zo houden. Dat is echter niet vanzelfsprekend. Daarom kiezen wij ervoor om woningen toe te voegen binnen de bestaande kernen en De Nieuwe Kern en niet in de Amstelscheg of de Ronde Hoep.

De krapte op de woningmarkt in onze regio. Jongeren en starters vinden maar heel moeilijk een woning. Ook voor ouderen is het niet makkelijk om een passende woonruimte te vinden. Het wordt echt tijd dat daar verandering in komt. De Nieuwe Kern, Amstel Business Park Zuid en Entrada zijn nodig om onze inwoners kansen te bieden op een woning. Onze gemeente heeft ruimte om uit te breiden en de afgelopen periode hebben we heel hard gewerkt aan de structuurvisie voor De Nieuwe Kern, die vorig jaar is vastgesteld. Een plan om trots op te zijn!

D66 wil woningbouw voor alle doelgroepen: jong en oud, studenten en werkenden, met meer of minder inkomen. We zijn erg blij met de 540 flexwoningen voor jongeren en starters die in De Nieuwe Kern wordt gerealiseerd. Belangrijke beroepsgroepen zoals leraren en verpleegkundigen kunnen met voorrang een woonplek krijgen in De Nieuwe Kern. En ook woongebied Entrada zal zorgen voor meer huur- en koopwoningen voor alle doelgroepen.

Onze jeugd heeft de toekomst! Voor D66 is het essentieel dat de kinderen in onze gemeente in een gezonde, groene en veilige omgeving kunnen opgroeien. Het is voor D66 onacceptabel als kinderen opgroeien in armoede. Ze moeten met hun klasgenootjes en vriendjes en vriendinnetjes kunnen meedoen aan alle activiteiten. Onderwijs is voor onze kinderen van groot belang als basis voor de toekomst. Dat hebben we nog extra ervaren in coronatijd. Toen de scholen digitaal onderwijs moesten geven heeft de gemeente ervoor gezorgd dat ieder kind thuis de beschikking had over een computer.

Wij pleiten voor schoolgebouwen die goed onderwijs en de ontwikkeling van onze kinderen versterken en niet beperken! Wij vertrouwen daarbij op de jarenlange ervaring en kennis van de mensen die in het onderwijs

werkzaam zijn. Schoolgebouwen moeten onderwijskundig, maar ook technisch voldoen aan de huidige tijd. Met ruimte voor individueel leren, thematisch onderwijs en samenwerking.

In het landelijke regeerakkoord staan belangrijke elementen voor jeugd en onderwijs. Stap voor stap wordt kinderopvang gratis voor ouders die werken en er komt een rijke schooldag. Kinderen krijgen niet alleen rekenen en taal op school, maar ook bijles, sport en cultuur. Dit sluit aan bij onze ambitie om het onderwijs met kind-gerelateerde voorzieningen zoals sport, cultuur en zorg te combineren.

In De Nieuwe Kern zijn de eerste twee schoolbesturen aangewezen die basisonderwijs gaan aanbieden. D66 vindt het van groot belang dat in De Nieuwe Kern een school voor voortgezet onderwijs komt.

Kinderen moeten kunnen spelen en het liefst ook buiten spelen. Dat betekent dat we de goede speelplekken moeten behouden en ervoor moeten zorgen dat er voor kinderen veel mogelijkheden zijn om dicht bij huis in een groene omgeving te spelen. Ook voor jongeren moet er voldoende plek zijn. In Duivendrecht en Ouderkerk zijn voor onze jongeren jongerenontmoetingsplekken (JOPs) gerealiseerd. In Ouderkerk is dat bijvoorbeeld het oude schoolgebouw aan de Wilhelminalaan. D66 is blij dat Jongerenwerk daar in de vakantieperiode veel activiteiten organiseert. Nu moet er ook een jongerenlocatie in Duivendrecht komen.

We zijn trots op ons erfgoed. We hebben gestreden voor het behoud van ons erfgoed, zoals het Gezellenhuis in Ouderkerk, en dat is gelukt. Er is nu een nieuwe eigenaar die plannen voorbereidt om het Gezellenhuis op te knappen. Er zijn meer gemeentelijke monumenten bij gekomen en het voorlopig ontwerp Centrumplan voor de herinrichting van het centrum in Ouderkerk is afgerond en past geheel bij het groene en historische karakter van deze mooie plek.

Goede zorg voor en hulp aan inwoners. We zijn ongelooflijk trots op de eigen kennis en veerkracht van onze inwoners, maar wanneer ze ondersteuning of een vangnet nodig hebben, dan zijn we er voor hen. Wij laten niemand vallen! In coronatijd is de eenzaamheid voor veel mensen toegenomen. D66 wil deze mensen de helpende hand bieden. We vinden het belangrijk dat elke jongere de juiste zorg krijgt en zijn blij dat we de jeugdzorg in deze coronatijd in stand hebben kunnen houden. We willen de sociale regelingen die er zijn beter communiceren en mensen die er recht op hebben stimuleren er gebruik van te maken. Een goede en passende woning voor jong en oud is ook hierbij van groot belang.

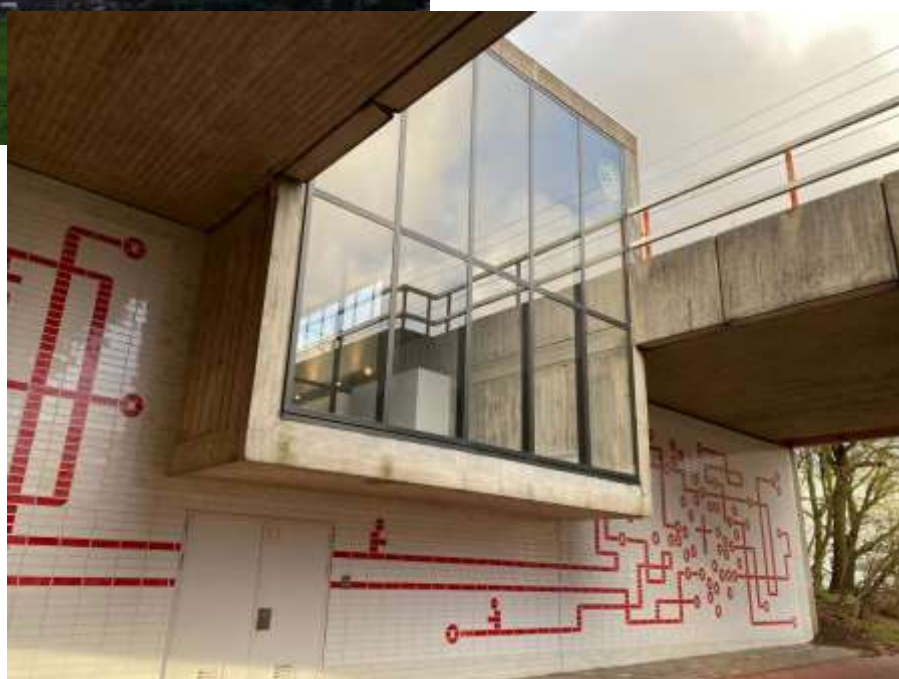
Ieder mens moet zichzelf kunnen zijn. D66 wil dat iedereen zich veilig voelt, ongeacht cultuur, geloof of geaardheid. Daarom hebben we samen met andere partijen de regenboogvlag gehesen en op 1 juli (Keti Koti) bloemen gelegd bij het standbeeld van Elieser. We stimuleren het gesprek en debatten over discriminatie en democratie en gaan op scholen in onze gemeente graag in gesprek met leerlingen. Initiatieven zoals “paarse vrijdag”, een dag waarop scholieren en studenten hun solidariteit tonen met lhbt+’ers, dragen wij een warm hart toe. Het inzetten van camera’s en mosquito’s (om jongeren te weren) vinden wij onwenselijk. Ook willen we dat Ouder-Amstel voor statushouders een gastvrije gemeente is, we willen dat ze zich hier welkom voelen.

We zijn blij met de vele inwoners die betrokken zijn bij hun straat, buurt en de gemeente. Dat laten projecten zoals het Centrumplan goed zien. Zij leveren de kennis en input die nodig is om samen te kunnen bouwen aan een goede samenleving. Ook stellen we voor om wijkbudgetten beschikbaar te stellen en te starten met wijkvertegenwoordiging om inwoners een grotere stem te geven in hun woonomgeving.

Duurzame gemeentelijke financiën. Met de overheveling van taken op het gebied van de WMO en Jeugdzorg van het Rijk naar de gemeenten is de druk op de gemeentelijke financiën flink toegenomen. Maar die taken zijn wel van groot belang voor onze inwoners en zij hebben daarom onze volle aandacht gehad. Ook de coronapandemie bracht extra spanning op de begroting met zich mee. D66 richt zich op een stabiele financiële huishouding voor de lange termijn. Dat vraagt om de moed om nu bepaalde keuzes te maken. Wij zullen kritisch blijven kijken naar uitgaven en inkomsten. Maar we sluiten lastenverzwaring niet volledig uit als we daarmee de voorzieningen in stand kunnen houden of verbeteren. Ook dat hoort bij een toekomstbestendige visie.

INHOUDSOPGAVE

KLIMAAT EN MILIEU.....	6
WONEN EN GROEN.....	7
ONDERWIJS EN JEUGD.....	9
ECONOMIE, ONDERNEMERSCHAP EN WERK.....	11
VERKEER EN VERVOER.....	12
GOED BESTUUR, MET EN VOOR DE INWONERS!.....	14
FINANCIËN.....	15
ZORG EN WELZIJN.....	16
SPORT, CULTUUR EN TOERISME.....	18
VEILIGHEID.....	19

KLIMAAT EN MILIEU

We moeten deze aarde doorgeven aan de generaties na ons. Dat geldt ook voor onze gemeente. Willen we deze goed achterlaten, dan moet er nog veel gebeuren. Daarom zetten we de komende jaren in op het klimaat adaptief, circulair en CO₂-neutraal maken van Ouder-Amstel. Met klimaat adaptief bedoelen we dat we onze gemeente aanpassen aan de veranderende weersomstandigheden en daardoor weerbaar zijn. Met circulair gebruik ofwel hergebruik van grondstoffen voorkomen we dat er nieuwe grondstoffen nodig zijn. En met onze inzet op CO₂-neutrale energiehuishouding willen we onder meer de energie die we in de gemeente nodig hebben zoveel mogelijk lokaal opwekken. Maar ook de voorbeeldrol van de gemeentelijke organisatie hierin is belangrijk. Ook kijkt D66 naar de sociale aspecten van de energietransitie, zodat er voor alle inwoners reële en haalbare mogelijkheden zijn om daaraan bij te dragen. Want uiteindelijk staat of valt het succes met draagvlak en betrokkenheid van iedereen!

De afgelopen jaren heeft de gemeente samen met inwoners en bedrijven al belangrijke stappen gezet om problemen door de klimaatverandering aan te pakken. D66 streeft naar 60% CO₂ reductie in 2030 in lijn met het landelijk coalitieakkoord. Daarop moeten de gemeentelijke doelstellingen worden aangepast.

2030 lijkt nog ver weg, maar we weten ook dat de weg ernaartoe een hobbelig pad is. Er is dus tijd nodig om onze ambities vorm te geven in concrete afspraken. Afspraken die betekenen dat onze gemeente, inwoners en bedrijven belangrijke keuzes moeten maken. Over omvangrijke stappen als 'all-electric', collectieve warmtenetten, warmte-koudeopslag en duurzame opwek. D66 wil daarom jaarlijks de voortgang van alle duurzame initiatieven monitoren, zodat het niet blijft bij voornemens, visies en plannen. Er moet méér gebeuren om duurzame energie binnen de gemeentegrenzen op te wekken.

De agrarische bedrijven in polders de Ronde Hoep, Amstelland en de Amstelscheg zijn belangrijk voor de natuur in onze gemeente. Naast hun bedrijfsmatige veeteelt, zorgen zij er ook voor dat de weidevogels ieder jaar weer vanuit hun overwinteringsplekken (kunnen) terugkeren om hier te nestelen. Agrarische bedrijven zijn bezig met de transitie naar kringlooplandbouw op het gebied van voer, mest, bodem, pacht, dierenwelzijn. We denken graag met hen mee hoe hier zo goed mogelijk vorm aan te geven en stimuleren hen om deze transitie in ogenschouw nemen bij eventuele vergunningaanvragen. Ook wil D66 het bewustzijn vergroten ten aanzien van duurzame en korte voedselketens en het bevorderen van een circulaire stroom.

Maar hoe zien we dat voor ons?

Initiatieven introduceren is één ding, het gaat uiteindelijk om de realisatie.

- Verduurzaming van huizen vraagt om maatwerk. Een jaren 30-wijk heeft een andere aanpak nodig dan nieuwere wijken. D66 wil dat in kaart gebracht wordt welke wijk welk type duurzaamheidsmaatregelen nodig heeft. Mèt een actieplan om het traject te versnellen. En we beginnen bij woningen die het slechtst geïsoleerd zijn.
- D66 wil ook maatwerk in de voorlichting van inwoners. Hun draagvlak is immers nodig om het roer om te kunnen gooien. De gemeente moet de komende jaren veelvuldig met inwoners in gesprek gaan over de haalbaarheid van plannen en over hun ideeën en zorgen. Dit kan onder andere door energiecoaches en het regionaal energieloket in te zetten.
- Het moet voor inwoners gemakkelijk worden hun woning te verduurzamen. Woningcorporaties spelen een belangrijke rol bij het realiseren van de energietransitie. D66 wil de prestatieafspraken van de gemeente met de woningcorporaties over verbetering van energiezuinigheid uitbreiden.
- D66 wil bedrijfsdaken maximaal benutten voor zonnepanelen. En ook op andere plaatsen, zoals op de nieuwe geluidsschermen van de A9 wil D66 dat er zonnepanelen komen. Vanaf 2022 krijgen gemeenten de mogelijkheid om bedrijven te verplichten zonnepanelen op hun bedrijfsdaken te leggen. Wat D66 betreft gaan we dit ook invoeren in Ouder-Amstel. Daken van gemeentelijke gebouwen worden de komende vier jaar waar mogelijk volledig voorzien van zonnepanelen.

- D66 is voorstander van het plaatsen van een extra windmolen zo dicht mogelijk bij de bestaande windmolen op voorwaarde dat er bij inwoners geen gezondheidsschade wordt verwacht. Hiervoor is onderzoek nodig.
- D66 moedigt de oprichting van energiecoöperaties met lokale deelnemers aan.
- We zien dat duurzaamheid bij kleinere projecten, zoals de plaatsing van dieselaggregaten of kleine bouwwerken, nog onvoldoende aan de orde komt. Bij alle projecten, groot of klein, dienen duurzaamheidsaspecten meegenomen te worden bij de vergunningverlening.
- We stimuleren de agrarische bedrijven de transitie naar kringlooplandbouw en daarbij behorende innovaties voort te zetten. We denken hierover graag met hen mee en stimuleren hen om deze transitie mee te nemen bij eventuele vergunningaanvragen. Dit is belangrijk voor het behoud van de natuur in de Ronde Hoep, Amstelland en de Amstelscheg.

WONEN EN GROEN

In heel Nederland is het woningtekort voelbaar. Ouder-Amstel heeft als kleine gemeente een grote opgave om een bijdrage te leveren aan het oplossen van het woningtekort in de eigen gemeente en de regio. De Nieuwe Kern (DNK) wordt een groene en gevarieerde wijk van hoge kwaliteit voor circa 5.000 huishoudens. Er wordt geluid-adaptief en duurzaam gebouwd waardoor de woningen minder last hebben van bijvoorbeeld vliegtuig- of snelweggeluid. Een wijk om trots op te zijn! Ook komen er 540 flexwoningen. Flexwonen is een goede oplossing om tijdelijk en snel in woningen te voorzien, bijvoorbeeld voor jongeren en starters. In het noorden van het Amstel Business Park Zuid (ABPZ) wordt het bedrijventerrein getransformeerd naar een wijk voor zowel wonen als werken. De eerder vastgestelde visie voor het gebied wordt verder uitgewerkt. Het kantorenpark Entrada wordt omgevormd tot een hoogwaardig woongebied, met hoogbouw langs het spoor, om vervolgens aflopend richting de dorpskern de aansluiting met Duivendrecht te vinden.

Wij vinden de ontwikkeling van die gebieden van groot belang.

Wonen en groen? Zo willen we dat doen:

- Eengezinswoningen zijn niet de standaard. D66 wil dat er ook rekening wordt gehouden met de wensen van toekomstige inwoners die behoefte hebben aan een- of twee-persoonsappartementen. Nieuwbouwwoningen worden levensloopbestendig gebouwd.
- Om verbinding tussen toekomstige bewoners te bevorderen willen we dat het gemeentehuis en culturele voorzieningen, zoals een dorps huis en een theater, een plek krijgen in De Nieuwe Kern.
- In DNK komen hoogwaardige basisonderwijsvoorzieningen en wij willen dat daar ook een school voor voortgezet onderwijs aan wordt toegevoegd, zodat de jeugd dicht bij huis naar school kan.

- Entrada en Duivendrecht moeten elkaar gaan versterken en uitnodigen om van elkaars voorzieningen gebruik te maken. Bij de planvorming van Entrada gaan we met de inwoners van Duivendrecht in gesprek om na te gaan welke voorzieningen zij waardevol vinden.
- Voor Amstel Business Park Zuid, ingeklemd tussen Amsterdam en Duivendrecht, willen wij dat er een groene en duurzame wijk ontstaat waar ook prettig gewoond kan worden. Nieuwbouw en renovatie, en veel groen moeten hieraan bijdragen.
- In De Nieuwe Kern komen 540 flexwoningen. Wij willen flexwonen blijven stimuleren en zoeken naar aanvullende mogelijkheden/locaties om projecten te realiseren.
- Langdurig leegstaande kantoorpanden en bedrijfsgebouwen worden als dat mogelijk is omgebouwd tot woningen.

D66 wil leefbare wijken met betaalbare woningen voor alle doelgroepen: jong en oud, hoog en laag inkomen, alleenstaanden en gezinnen, studenten en werkenden. Veel jongeren in onze gemeente hebben moeite met het vinden van geschikte, betaalbare woonruimte. Dat geldt ook voor ouderen die naar een kleinere woning willen verhuizen. Ook voor belangrijke doelgroepen als leerkrachten en mensen werkzaam in de zorg is het niet makkelijk om een woning te vinden. In de regio komen sommige scholen bij het zoeken naar personeel al in de problemen omdat de leerkrachten geen betaalbare woning kunnen vinden. Dit willen we in Ouder-Amstel voorkomen. Daarom willen we aan deze doelgroepen makkelijker woonruimte kunnen toewijzen.

Wat wij willen:

- D66 ziet een woonomgeving voor zich voor alle leeftijden en alle inkomensgroepen door elkaar. In de woonkernen moeten al die mensen elkaar kunnen ontmoeten.
- D66 zet zich in voor het tijdig en voldoende aanwezig zijn van lokale voorzieningen in De Nieuwe Kern. Het tijdig voorzien in goede voorzieningen, zoals winkels en een gezondheidscentrum komt de leefbaarheid in DNK ten goede.
- We willen zo veel mogelijk voorrang geven aan eigen inwoners en bepaalde economisch gebonden doelgroepen.
- Volgens D66 is een opkoopbescherming van woningen in de hele gemeente noodzakelijk. We willen een zelfbewoningsplicht en een beperking op vakantieverhuur, waarvoor een vergunning nodig is.
- D66 wil meer betaalbare huur- en koopwoningen voor middeninkomens.

D66 wil niet alleen groen in de prachtige polders buiten de kernen, maar ook in de woonwijken zelf. Groen in de wijk draagt in grote mate bij aan een leefbare omgeving: het neemt water op en vermindert daardoor de kans op wateroverlast, verkoelt in de zomer, zorgt voor biodiversiteit én draagt bij aan een betere gezondheid, sociale cohesie en het vestigingsklimaat voor bedrijven¹. Kortom, het verhoogt de leefbaarheid en het geluk van inwoners.

Daarom:

- Wij zijn tegen uitbreiding van de bebouwing in de Amstelscheg en De Ronde Hoep. Het is belangrijk om te zorgen dat deze groengebieden behouden blijven en niet langzaam afkalven door toename van bebouwingen.
- Nieuwbouw gaat zo min mogelijk ten koste van groen. Nieuwbouw in de bestaande wijken kan alleen daar waar al bebouwing is.

¹ <https://www.wur.nl/nl/show-longread/Zeven-redenen-om-te-investeren-in-een-groene-stad.htm>

- Ook in een bebouwde omgeving is het mogelijk om biodiversiteit te stimuleren. Bijvoorbeeld door het plaatsen van vleermuis- en vogelkasten, de aanleg van bijenvelden, insectenhotels, sedumbedekking, etc. En ook bij nieuwbouw zetten we in op natuur-inclusief bouwen.
- Nieuwbouw moet energieneutraal gebouwd worden met circulair (her)gebruik van bouwmaterialen. In DNK, ABPZ en Entrada krijgen woningen en gebouwen groene gevels en daken.
- Speelplekken in de wijken en schoolpleinen zijn essentieel voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Natuurspeelplekken en pleinen met bijvoorbeeld een voetbaldoel of basket nodigen uit tot spelen en bewegen.
- Bij bestaande bouw worden inwoners gestimuleerd hun tuinen groen in te richten (“operatie steenbreek”²) en/of geveltuintjes aan te leggen.
- In DNK staan niet alleen in het stadspark bomen en struiken, maar ook in de straten.
- D66 wil een subsidie voor groene daken en muren. Ook publieke grijze gevels, viaducten en wanden langs wegen willen wij de komende jaren vergroenen, om CO₂ af te vangen en om de gemeente een nog groenere uitstraling te geven.
- In Ouder-Amstel zijn we zuinig op onze bomen. In de openbare ruimte kappen we alleen bomen die gevaar, overlast of schade opleveren, of die aantoonbaar ziek of dood zijn. Of om bijvoorbeeld ruimte te creëren voor kwalitatief beter groen. Vaak kan een kleine aanpassing van een plan veel bomen sparen. Groen dat verdwijnt wordt volledig gecompenseerd. D66 is kritisch op bomenkap op privéterrein en wil daarom de effectiviteit van het invoeren van een kapvergunning op privéterrein onderzoeken.
- Bij elk nieuwbouwplan waar bomen worden gekapt moet een bomenplan komen. We kijken hierbij naar de leeftijd en type van de bomen die terug worden geplaatst om zo gekapte oudere bomen zo veel mogelijk reëel te compenseren.
- We willen het terugplaatsen van alle langs de A9 gekapte bomen versnellen en willen dat bomen geplant worden langs de A9 ter hoogte van de Ouderkerkerplas.

ONDERWIJS EN JEUGD

Ieder kind verdient het om het beste uit zichzelf te halen. Daarbij vinden wij, naast de opvoeding thuis, goed onderwijs van cruciaal belang. Als gemeente moeten wij daarvoor een modern en gezond schoolgebouw bieden, en een goede leeromgeving waar leraren optimaal les kunnen geven. Een goed schoolgebouw is niet alleen voor het onderwijs van belang, maar is ook nodig om interessant te blijven voor leerkrachten om hier te werken, naast zaken als de beschikbaarheid van woningen. Nog niet alle scholen hebben een kwalitatief goed schoolgebouw dat voldoet aan de huidige eisen en dus ligt hier een belangrijke taak voor ons als gemeente.

---

² <https://steenbreek.nl/focus/>

Onze voornemens voor het onderwijs:

- Net zoals de afgelopen jaren blijft D66 zich inzetten voor een school voor voortgezet onderwijs in De Nieuwe Kern.
- Goed onderwijs vraagt om een professioneel schoolgebouw, waar klassikaal maar ook in groepen en individueel goed onderwijs gegeven kan worden. De gemeente moet leerkrachten de mogelijkheden geven om optimaal les te geven.
- De meeste schoolgebouwen in onze gemeente zijn relatief nieuw, behalve 't Kofschip en de Amstelschool in Ouderkerk. Deze gebouwen voldoen technisch en onderwijskundig niet aan de huidige standaard. Er is bijvoorbeeld geen ruimte voor individueel werken of thematisch onderwijs. De gebouwen kunnen niet voldoen aan duurzaamheidseisen. Nieuwbouw is naar onze mening voor beide scholen noodzakelijk. Voor 't Kofschip is dit nu al urgent, maar ook voor de Amstelschool moet de gemeente hiervoor nieuwbouw bieden.
- D66 is voorstander van het realiseren van basisscholen met kind-gerelateerde voorzieningen. Door het combineren van voorzieningen functioneert een school als centrum voor onderwijs, sport, cultuur, en gezondheid. Daarmee wordt een vaste plek gecreëerd voor jongeren tussen 0 – 12 jaar om zich te ontwikkelen. Wij willen dit de komende periode blijven stimuleren in lijn met de ambities uit het regeerakkoord.
- Voor 't Kofschip en de Amstelschool in Ouderkerk hebben de scholen gevraagd om beide scholen met voorzieningen onder één dak te realiseren. Zij willen nieuwe gebouwen die onderwijskundig en technisch passen bij deze tijd. Op de locatie Bindelwijk kan dit gecombineerd worden met voorzieningen en ontstaat een doorlopende leerlijn voor de kinderen.
- Vestiging van twee scholen met voorzieningen op de locatie Bindelwijk vraagt financieel een forse investering en vanuit verkeersoogpunt veel aandacht. D66 heeft daarom mede het initiatief genomen om ook onderzoek te doen naar de mogelijkheden van nieuwbouw van de twee scholen op hun huidige locaties. Omdat we daarmee de alternatieven goed kunnen afwegen. Dit onderzoek zal binnen een aantal maanden worden afgerond, zodat D66 een afgewogen besluit kan nemen.
- D66 wil de voor- en vroegschoolse educatie (vve) voor kinderen tot 4 jaar voortzetten met inzet van de extra middelen die het Rijk daarvoor beschikbaar stelt. Vve helpt leerachterstanden oplossen en zorgt ervoor dat kinderen met een goede basis aan het basisonderwijs kunnen beginnen.
- D66 wil dat het jaarlijkse programma onderwijs wordt voortgezet. Hiermee levert de gemeente een bijdrage aan de scholen onder andere door kinderen te onderwijzen over democratie en debattrainingen te laten volgen. Het programma vormt hiermee een waardevolle aanvulling voor het onderwijs. De komende periode willen we ook meer aandacht schenken aan digitale weerbaarheid.

D66 wil dat jongeren in Ouder-Amstel veilig kunnen opgroeien en hun talenten volop kunnen ontplooiën. Opvoeden is de verantwoordelijkheid van ouders, maar zij hebben soms hulp nodig. Als een kind zorg nodig heeft vinden wij het belangrijk die ook te blijven bieden. Het liefst zo vroeg mogelijk.

Jongeren staan voor grote uitdagingen. Hoe moeten ze omgaan met de druk van de omgeving, drank en drugs en de coronamaatregelen? Natuurlijk willen zij ook opgroeien in een leuke omgeving. Wij willen hieraan een zichtbare bijdrage leveren. Jongerenwerk vinden wij hierin een belangrijke partner. De activiteiten van het jongerenwerk moeten behouden en waar nodig uitgebreid worden.

Wat willen wij jongeren bieden?

- D66 heeft zich ingezet voor de opening van een jongeren ontmoetingslocatie (Level Up) in Ouderkerk. Ook in Duivendrecht willen we die de komende periode realiseren.
- D66 wil dat jongeren hun intellectuele, culturele en sportieve talenten binnen de gemeente kunnen ontplooiën. Gezinnen waarvoor dat financieel niet haalbaar is kunnen een beroep doen op het declaratiefonds. Dit fonds wil D66 ook de komende periode behouden.
- In Duivendrecht zijn er te weinig sportplekken in de openbare ruimte voor jongeren. D66 wil daarom dat het voorgenomen skatepark gerealiseerd wordt.
- Jongerenparticipatie is de afgelopen jaren een ondergeschoven kindje geweest. Wij willen met de jongeren in gesprek gaan over de wijze waarop zij betrokken willen worden bij het beleid van Ouder-Amstel en hier geld voor beschikbaar stellen.
- D66 wil de bewustwording van de risico's van drank en drugs vergroten, onder andere door voorlichting en door verdere samenwerking met sportorganisaties, jongerenwerk en scholen. We beginnen met een goede analyse van de problematiek in onze gemeente.
- Ieder kind en iedere jongere heeft recht op de juiste zorg. D66 wil meer middelen inzetten om kinderen die extra hulp nodig hebben al op jonge leeftijd te traceren. Vroege signalering en vroege inzet van hulp voorkomt duurdere en intensievere jeugdzorgtrajecten op latere leeftijd. Hierin willen we actiever gaan samenwerken met GGD en kinderopvang.

ECONOMIE, ONDERNEMERSCHAP EN WERK

Ondernemers en bedrijven zijn belangrijk voor werkgelegenheid en zorgen voor levendige dorpskernen. D66 vindt het belangrijk dat Ouder-Amstel een goed ondernemersklimaat blijft houden. Het Centrumplan draagt bij aan de levendigheid van het centrum van Ouderkerk. D66 vindt daarnaast dat ondernemers niet alleen oog moeten hebben voor economische welvaart, maar ook voor welzijn en klimaat, en wil die combinatie van doelstellingen bij bedrijven stimuleren.

Veel ondernemers zijn hard getroffen door de coronapandemie. Niet alleen door verlies van omzet, maar soms ook door vertrek van personeel. En in de krappe

arbeidsmarkt van dit moment is het niet makkelijk om goede medewerkers te vinden als het zakelijk weer beter gaat. Omgekeerd kan die krappe werknemers die – door corona of om een andere reden – hun baan zijn kwijtgeraakt helpen weer een nieuwe baan te vinden. D66 vindt het belangrijk dat iedereen de kans krijgt om te werken. De gemeente is er ook voor de mensen die een steuntje in de rug nodig hebben op weg naar een vaste baan.

Onze visie op economie, ondernemerschap en werk in het kort:

- Wij hechten aan levendigheid en een goed ondernemersklimaat in onze kernen. Daarom vinden wij het belangrijk dat het Centrumplan in Ouderkerk wordt gerealiseerd in de komende periode. Ook willen we onderzoeken hoe de gemeente kan bijdragen aan het aantrekkelijker maken van het Dorpsplein in Duivendrecht.
- Het midden- en kleinbedrijf (MKB) verdient goede dienstverlening van de gemeente. Daar hoort ook bij dat de gemeente ondernemers waar mogelijk ondersteunt in hun bijdrage aan welvaart, welzijn en klimaat.

- Het MKB wordt ook actief betrokken en gestimuleerd om gezamenlijk de winkel- en horecagebieden te versterken.
- In Ouderkerk is een Bedrijven-Investerings-Zone (BIZ). Als de ondernemers in Duivendrecht en/of Amstel Business Park Zuid (ABPZ) daar ook behoefte aan hebben wordt dat ondersteund door de gemeente.
- In De Nieuwe Kern en ABPZ worden wonen, werken en recreatie gecombineerd.
- Bedrijvigheid bestaat niet alleen uit winkels, kantoren of grote bedrijven, maar er is ook ruimte voor sociale ondernemingen, zzp'ers en creatieve beroepen.
- Sociale ondernemingen worden ondersteund omdat zij bijdragen aan een gezonde samenleving en aan maatschappelijke doelstellingen.
- Ook mensen met een arbeidsbeperking moeten zicht hebben op werk. Ouder-Amstel werkt met een aantal andere gemeenten samen om werkgevers te informeren over de mogelijkheden en voordelen om mensen met een arbeidsbeperking te begeleiden op weg naar werk. D66 wil deze samenwerking voortzetten.
- Ervaring opdoen is voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt erg belangrijk. D66 vindt dat de gemeente zelf het goede voorbeeld moet geven door het aanbieden van werkervaringsplekken.
- Leegstand van bedrijfspanden wordt zo veel mogelijk tegengegaan. Verhuurders worden gestimuleerd tijdelijk te verhuren aan pop-upwinkels of horeca van lokale en/of beginnende ondernemers.
- Aanbestedingen en inkopen van de gemeente zijn zo veel mogelijk gericht op circulair gebruik van materialen.
- Lokale ondernemers zijn voorkeursleverancier van de gemeente. Dat is niet alleen goed voor de lokale betrokkenheid, maar ook duurzaam.
- Bedrijven worden actief betrokken bij de energietransitie en krijgen ruimte om te experimenteren met nieuwe initiatieven die hieraan bijdragen.
- Toerisme draagt bij aan het versterken van de lokale middenstand en wordt dus aangemoedigd.
- De gemeente stimuleert en faciliteert lokale evenementen die ondernemers of inwoners zelf organiseren.
- In de winkelkernen zijn auto's te gast. Bezoekers en bewoners worden aangespoord om met de fiets of lopend te komen.

VERKEER EN VERVOER

Het bouwen van meer woningen draagt bij aan het oplossen van de wooncrisis, maar zet de bereikbaarheid en leefbaarheid van de gemeente onder druk. Om dit te voorkomen zullen we anders moeten nadenken over de manier van verplaatsen. D66 richt zich daarbij op duurzame mobiliteit en openbaar vervoer. In de kernen heeft lopen en fietsen de prioriteit. Dat is duurzaam en draagt bij aan een leefbare omgeving en schonere lucht.

Wat hebben wij voor ogen?

- We stimuleren fietsen in het algemeen: Hiervoor leggen we veilige en vrij gelegen fietspaden aan. Verkeersregelinstanties geven fietsers voorrang boven automobilisten. We voorzien in goede fietsparkeervoorzieningen bij winkelgebieden en OV-punten.
- Binnen de bebouwde kom wordt maximaal 30km/h de norm. We breiden de fietsstraten ('auto te gast') in de woonkernen uit, waardoor fietsers en voetgangers meer ruimte krijgen.
- Kinderen moeten veilig naar school kunnen gaan. We creëren veilige fietsroutes en realiseren rond de aanvangs- en sluitingstijden van scholen een autoluwe schoolstraat. Omdat dit per school anders is, worden school, ouders en inwoners betrokken.
- Het gebruik van OV-verbindingen moet gestimuleerd en gefaciliteerd worden. Hiervoor zijn goede fietsenstallingen en stopplaatsen voor ophalers nodig. Fietswrakken moeten ieder kwartaal worden opgeruimd.
- We willen aantrekkelijke fietsroutes aanbieden die de dorpskernen ontzien om veiligheid en leefbaarheid te bevorderen. We willen met inwoners bekijken hoe we de veiligheid kunnen waarborgen en tegelijk het recreatief fietsen stimuleren.

- D66 wil meer aanbod van deelmobiliteit in onze gemeente. Om het autobezit te ontmoedigen willen we vervoermiddelen op maat, met ieder aanbod op de juiste plek. Daarvoor brengen we de behoeften van inwoners in kaart. Bij nieuwbouwprojecten moeten deelmobiliteit en vervoersknooppunten onderdeel uitmaken van de vergunningsvereisten.
- Er zijn meer slimme laadpalen voor elektrisch vervoer nodig. De komende jaren werken we aan de uitbreiding van het aantal oplaadpunten voor elektrische auto's. Er komt een uniforme regeling voor het opladen vanuit het eigen erf. Veiligheid wordt daarin meegenomen. Om de betrouwbaarheid van de elektriciteitsvoorziening in stand te houden wil D66 voorwaarden stellen aan de serviceproviders van oplaadpunten voor elektrisch vervoer met aandacht voor groene energie en slim laden.
- Ouder-Amstel ligt in een gebied met snelwegen (A2, A9 en A10) en dicht bij Schiphol. Dit brengt luchtvervuiling en geluidsoverlast met zich mee. D66 wil het Rijk vragen dat die overlast gemeten wordt en waar mogelijk verminderd.
- D66 wil dat de maximumsnelheid op de snelwegen in en rond de gemeente teruggebracht wordt naar 80 km/u.
- Diverse gebieden in Ouder-Amstel ondervinden hinder van parkeerdruk, zowel van Schiphol-parkeerders als bezoekers van de stad. Op plekken met erg veel parkeeroverlast, o.a. van langparkeerders, wordt onderzoek gedaan naar het invoeren danwel uitbreiden van parkeerregulering.
- Er moet in de vergunningverlening van nieuwe projecten meer aandacht komen voor verkeersveiligheid tijdens bouwwerkzaamheden.

De overlast van Schiphol moet worden verminderd. Lelystad Airport en de herverdeling van het luchtruim moeten door het Rijk bij de discussie over groei betrokken worden. Schiphol zorgt voor economische groei

en biedt werkgelegenheid aan mensen met verschillende opleidingsniveaus. Maar streven naar economische groei heeft ook een keerzijde. De ontwikkelingen op Schiphol hebben grote impact op de leefomgeving, ook voor inwoners in onze gemeente. Geluidsoverlast, CO₂uitstoot, lokale luchtverontreiniging en de beperkingen op de woningbouw in de regio zijn steeds belangrijker onderwerpen.

Onze gedachten over Schiphol:

- Voor D66 is een groener Schiphol en het verbeteren van de leefomgeving een belangrijk thema. Dat betekent: geen extra vluchten. We willen dat er een discussie komt over de economische bijdrage van Schiphol. Deze moet gaan over de kwaliteit van de economie, de creatie van groene banen en de beleving en reductie van geluidsoverlast.
- Voor de gezondheid van onze inwoners is het belangrijk dat Schiphol inzet op het verbeteren van de luchtkwaliteit door het terugdringen van de uitstoot van stikstofoxiden, fijnstof en ultrafijnstof. Maar ook op het verminderen van de geluidsoverlast en voorspelbaarheid van de aanvliegeroutes.

GOED BESTUUR, MET EN VOOR DE INWONERS!

D66 richt zich met een open houding naar de maatschappij en moedigt initiatieven aan. Voor de grote ontwikkelingen in onze gemeente willen wij daarom ook graag met onze inwoners in gesprek. Om samen te werken aan een samenleving waarin alle belangen op een goede manier tegen elkaar worden afgewogen en waar de inwoners zich gehoord en betrokken voelen. De 'demo' uit het woord democratie, de basis van onze naam, betekent immers 'volk': de gemeente en de inwoners maken samen de lokale democratie. D66 vindt het belangrijk om daar een diverse groep inwoners bij te betrekken, dus ook de inwoners die niet als eerste hun stem laten horen of idee naar voren brengen. Daar heeft de gemeente de afgelopen jaren ervaring mee opgedaan, maar wat D66 betreft kan en moet dat beter.

Hoe willen wij 'demo' meer regie geven?

- D66 wil een wijkbudget invoeren. Inwoners kunnen hiermee elke twee jaar op wijkniveau zelf met voorstellen komen en beslissen over de inzet van dit budget. De komende periode willen we twee pilots starten.
- Wij zijn voorstander van wijkvertegenwoordigers: mensen die op het gebied van beleid en participatie aanspreekpunt zijn voor de inwoners én voor de gemeente. Iedere wijk kan daar iemand voor aanwijzen. Ook hier willen we de komende periode mee starten.
- Goede participatie gaat niet vanzelf en vraagt veel van de ambtelijke organisatie. De afgelopen jaren is hier veel ervaring mee opgedaan. Gezien de opgaven in onze gemeente denkt D66 dat een verdere kwaliteitsimpuls wenselijk is, bijvoorbeeld om kennisuitwisseling te stimuleren. Wij zijn bereid om hier budget voor vrij te maken.
- Ook digitale participatie is belangrijk om meer mensen te betrekken. Daar hebben we een achterstand in te halen.
- We willen het contact tussen de gemeenteraad en inwoners laagdrempeliger maken. Wij pleiten daarom voor het instellen van een politieke markt, voorafgaand aan commissievergaderingen, waar ook inwoners bij aanwezig zijn. Wethouders/ambtenaren kunnen hier hun voorstellen toelichten, inwoners kunnen vragen stellen. Zo weten inwoners beter wat er op de agenda staat en kunnen ze beter participeren.

Voor D66 is een sterke en moderne democratische rechtsstaat de basis voor een goed bestuur.

Daarbij willen we met andere gemeenten samenwerken. D66 wil dat de gemeente meer aandacht besteedt aan haar communicatiebeleid. Ook de dienstverlening moet beter.

Hoe zien die verbeteringen eruit?

- D66 wil de samenwerking in DUO+ (Diemen, Uithoorn, Ouder-Amstel) voortzetten. Deze samenwerking leidt tot professionalisering van de ambtelijke ondersteuning van de gemeenten.
- We maken met DUO+ duidelijke afspraken over de te behalen resultaten en elke twee jaar onderzoeken we de inwonerstevredenheid.
- Ook in die regionale samenwerking: het lokale karakter van de dorpskernen moet behouden blijven.
- Voor inwoners blijven sommige gemeentelijke regelingen onbekend. Wij willen dat de gemeente hen actiever gaat informeren.
- D66 wil een dependance van burgerzaken in Duivendrecht, zodat alle inwoners van Duivendrecht makkelijker toegang hebben.
- De Nieuwe Kern kan als brug functioneren tussen Ouderkerk en Duivendrecht. D66 vindt het een passende plek voor een toekomstig gemeentehuis. De komende jaren willen we hier onderzoek naar doen.

FINANCIËN

De gemeenten hebben van het Rijk de afgelopen jaren meer taken gekregen. Veel van die taken – de Wmo, Jeugdzorg en taken die verband houden met de coronapandemie – zijn van groot belang voor onze inwoners. Maar het budget dat nodig is voor de uitvoering van die taken blijkt elk jaar te laag te zijn geweest. Daardoor zijn de gemeentelijke financiën een bron van zorg. Ook omdat er van jaarbegroting naar jaarbegroting is gewerkt. D66 vindt het belangrijk dat we de begroting structureel op orde hebben én dat we over de grenzen van een jaar heen kijken.

Wij hechten aan de zelfstandigheid van onze gemeente, en dus ook aan financiële draagkracht. Zonder financiële draagkracht kunnen we niet alle plannen financieren, het voorzieningenniveau behouden, wettelijke taken uitvoeren en onze zelfstandigheid als gemeente behouden.

Het betekent ook: verantwoordelijkheid nemen voor goed beheer. We geven niet uit wat we niet hebben, dus kijken we kritisch naar de uitgaven, maar ook naar de inkomsten. We sluiten lastenverzwaring niet uit als we daarmee de voorzieningen in stand kunnen houden of verbeteren.

Wat stellen wij voor?

- Er zijn grenzen aan bezuinigingen om de begroting sluitend te krijgen. D66 wil de bestaande voorzieningen, zoals de bibliotheken en het zwembad, voor onze inwoners in onze gemeente behouden, en waar nodig andere toevoegen, bijvoorbeeld verbetering van de openbare ruimte. Voor de financiering daarvan willen we onderzoeken hoe de inkomsten verhoogd kunnen worden.
- We maken ons sterk voor een aanpassing van het zorgstelsel. Daarin wordt de gemeentelijke taak in de Jeugdwet beperkt tot ondersteuning en zorg dicht bij huis; de zorg voor complexe gevallen gaat onder de verantwoordelijkheid van het Rijk vallen. Deze complexe zorg vraagt om regionaal ingerichte zorg en heeft bovendien een forse financiële impact. Het is daarom onwenselijk om dit deel van de zorg aan jongeren door gemeenten te laten verzorgen. We maken ons sterk, bijvoorbeeld via de VNG voor een aanpassing van het zorgstelsel.
- Het is een overweging de onroerendezaakbelasting (OZB) te verhogen. De lasten van de inwoners zouden gelijk kunnen blijven door bijvoorbeeld de verhoging van de OZB compenseren door verlaging van de rioolheffing.

- D66 wil onderzoek laten doen naar het nut van een extra hotel in onze uitbreidingsgebieden, want een extra hotel zorgt bijvoorbeeld voor extra opbrengsten vanuit de toeristenbelasting.
- We onderzoeken het instellen van een reclamebelasting. We vinden het daarbij belangrijk dat reclamebelasting zich richt op grotere reclame-uitingen en niet op de plaatselijke middenstander.
- D66 wil het subsidiebeleid omvormen naar een maatschappelijke agenda om maatschappelijke taken en organisaties elkaar te laten versterken. Dit kan door in het subsidiebeleid voorwaarden op te nemen. Voorbeelden zijn: culturele organisaties die subsidie ontvangen moeten samenwerken met de basisscholen op het gebied van cultuureducatie; sportverenigingen doen dat op het gebied van sporteducatie. Subsidies zijn wel altijd tijdelijk en periodiek moet worden geëvalueerd of ze nog voldoen.

ZORG EN WELZIJN

Niemand is hetzelfde, maar wij willen wel voor iedereen gelijke kansen. Inwoners zijn goed in staat hun eigen kansen te creëren of te pakken. Maar sommigen hebben daar gedurende korte of een iets langere tijd een steuntje in de rug bij nodig. Gezondheid is immers niet vanzelfsprekend. Ook kunnen financiële problemen een negatieve invloed hebben op de gezondheid. De gemeente moet een vangnet bieden door te luisteren naar de inwoners en met hen mee te denken richting oplossingen. Hulpvragen kunnen heel divers zijn, problemen klein of groot. Het meedenken en de oplossingen vergen dus maatwerk. Daar moet de gemeente voor openstaan. Binnen het sociale domein bieden we zorg en kansen aan jong en oud, door het verlenen van zorg, welzijn en vele andere facetten. Onderlinge samenhang is belangrijk, bijvoorbeeld voor jongeren die hulp nodig hebben en ook die hulp verdienen als ze volwassen zijn. Het sociale domein onderbrengen bij één wethouder draagt bij aan een nog betere samenhang.

Jongeren moeten veilig kunnen opgroeien en hun talenten volop kunnen ontplooien. Als ouders hulp nodig hebben bij de opvoeding, dan staat de gemeente klaar om die hulp te bieden. Jeugdzorg is sinds de decentralisatie een belangrijke taak van de gemeente. Voorkomen is beter dan genezen en preventie heeft dus veel aandacht nodig. Als er toch problemen zijn, moet hulp zo vroeg mogelijk worden ingezet om erger te voorkomen. We willen de zorg voor kinderen in kwetsbare situaties voortzetten, ook als de landelijke overheid onvoldoende fondsen beschikbaar stelt.

Ouderen blijven langer zelfstandig wonen. Daarom is de afgelopen jaren veel gedaan aan seniorenhuisvesting. Bij die zelfstandigheid hebben ouderen soms wel ondersteuning nodig, bijvoorbeeld huishoudelijke hulp of vervoer. Niet alle ouderen zijn hetzelfde, hulp moet daarom maatwerk zijn.

De coronapandemie raakt iedereen zwaar, met name kinderen, jongeren en ouderen. De maatregelen, zoals tijdelijk digitaal onderwijs, thuiswerken en (vroeg) sluiting van uitgaansgelegenheden (van theater tot dierentuin, en van horeca tot zaaltje voor de bridgeclub) hebben diepe sporen bij alle leeftijdsgroepen achtergelaten. We moeten voorkomen dat die schade blijvend wordt. Waar nodig wordt extra hulp geboden.

Hoe zien wij de zorg voor al die leeftijdsgroepen voor ons?

- Er moet meer aandacht komen voor preventie. Op scholen komt meer voorlichting over de gevolgen van drugs, drank, roken en ongezonde voeding. Ook komt er meer aandacht voor sport en gezonde voeding. We willen het gesprek aangaan met supermarkten, scholen en sportverenigingen over hoe zij hieraan kunnen bijdragen.

- Om ouderen gezond ouder te kunnen laten worden, moet de gemeente kwetsbare ouderen sneller in beeld hebben. We besteden meer aandacht aan levensloopbestendige woningen, en aan bijvoorbeeld mantelzorg en valpreventie.
- In coronatijd is gebleken dat digitale mogelijkheden eenzaamheid voor ouderen beperken. Wij willen hier meer aandacht voor. Ouderen die geen computer hebben moeten de mogelijkheid krijgen om in het gemeentehuis/in het buurthuis bijvoorbeeld te leren zoomen of appen met anderen.
- Om potentiële problemen vroeg te onderkennen blijven ouder-kindcoaches duidelijk zichtbaar op scholen en bij huisartsenpraktijken.
- Voor- en vroegschoolse educatie (vve) helpt kinderen met een mogelijke (taal)achterstand met het opbouwen van voldoende beheersing van de Nederlandse taal en andere vaardigheden, zodat zij kansrijk aan de basisschool kunnen beginnen. Daarmee verkleint vve de kansongelijkheid. We stimuleren daarom deelname aan vve.
- Via persoonlijke gesprekken kennen hulpverleners de behoeften van inwoners. Hulpverleners krijgen meer ruimte voor maatwerk.
- Bijstandsgerechtigden worden aangemoedigd een opleiding te volgen of vrijwilligerswerk te doen en worden indien mogelijk ondersteund bij het vinden van werk.
- Schuldhulpverlening wordt geïntensiveerd. Vroege signalering is essentieel bij het voorkomen van stapeling van schulden en boetes. Waar nodig neemt de gemeente tijdelijk schulden over. Inwoners worden actiever benaderd en andersom kunnen inwoners de gemeente ook gemakkelijker benaderen.
- De gemeente zet zich maximaal in om slachtoffers van de kinderopvangtoeslagaffaire financieel bij te staan.
- Snelle hulp aan mensen die dat nodig hebben, versnelt het herstel. Zo maken deze mensen ook sneller plaats voor andere hulpvragers. Wachtlijsten voor de Wmo en Jeugdzorg zijn zo kort mogelijk.
- We creëren een fonds waar zorgverleners een beroep op kunnen doen wanneer jongeren tussen wal en schip vallen. Een jongere die net 18 is geworden, kan dan doorgaan met het traject dat is ingezet door Jeugdzorg.
- Het vergroten van onze gemeente biedt mogelijkheden om meer faciliteiten te bieden voor maatschappelijke voorzieningen, zoals een woon-zorg locatie en buurthuis. Belangrijke voorzieningen voor bestaande en nieuwe inwoners. We vinden het belangrijk dat hier voldoende ruimte voor wordt gecreëerd.

SPORT, CULTUUR EN TOERISME

Sport is heel belangrijk voor een gezonde leefstijl, voor alle inwoners in onze gemeente. Ouder-Amstel staat bekend als gezonde en actieve gemeente met een bloeiend sportief leven. D66 wil de huidige sportinfrastructuur waar mogelijk uitbreiden. Ook willen we aan de uitbreidingsgebieden nieuwe vormen van sport toevoegen.

Hoe willen wij Ouder-Amstel in beweging houden?

- Sporten in de openbare ruimte neemt toe en dat willen we stimuleren. We willen sportvoorzieningen in de buitenruimte (bijvoorbeeld in het Venserpark en/of bij de Ouderkerkerplas) toevoegen. Voor de uitbreidingsgebieden moet dit opgenomen worden in planontwikkeling van de parken en openbare ruimte. De openbare sportgelegenheden die er al zijn, worden geschikt gemaakt voor alle leeftijden.
- Wij vinden binnensportaccommodaties in onze kernen van groot belang voor onze inwoners. We zijn daarom blij dat in De Nieuwe Kern ook een sporthal wordt gerealiseerd.
- Het Amstelbad moet behouden blijven.
- We koesteren de inzet van vrijwilligers. In onze gemeente zijn heel veel vrijwilligers die veel evenementen en activiteiten organiseren. De jaarlijkse uitreiking van de Waarderingspeld van de gemeente moet blijven bestaan. We zoeken naar mogelijkheden om

die waardering nog meer tot uiting te laten komen.

- D66 stimuleert de deelname van alle kinderen aan sport-, muziek-, of dansles. Als de ouders dat niet kunnen betalen, moet de gemeente inspringen. D66 wil hiervoor het jeugdfonds voor sport en cultuur inzetten.
- D66 moedigt de samenwerking van sportieve en culturele organisaties met het basisonderwijs aan. Deze samenwerking is een voorwaarde voor subsidieverlening.

Onze gemeente kent hoogwaardig en beeldbepalend cultureel erfgoed. Het historische centrum van Ouderkerk aan de Amstel, de historische boerderijen in de polders, en Duivendrecht als belangrijke historische verbindingroute tussen Amsterdam en Utrecht. Wij zijn hier enorm trots op en willen deze historie blijven uitdragen en hierin blijven investeren. We zijn blij dat veel van onze inwoners zich zeer betrokken voelen bij onze historie en natuur. We willen daar ook mensen van buiten onze gemeente van laten genieten. Door onze historie en verhalen te delen dragen we ook bij aan het ondernemersklimaat en kunnen we onze voorzieningen versterken.

Hoe willen wij behoud van cultuur en erfgoed invullen?

- We behouden het fonds voor het onderhoud van de monumentale panden in de gemeente om eigenaren te steunen bij het behoud van het erfgoed.
- Er is een kerkenvisie opgesteld om de prachtige kerkgebouwen

in onze gemeente (in monumentale staat) te behouden, ook als het religieuze gebruik geheel of gedeeltelijk komt te vervallen. We blijven met de kerken meedenken.

- D66 stimuleert het bezoek vanuit de basisscholen aan theaters en musea.

- De bibliotheken in de dorpskernen zijn niet alleen belangrijk voor het uitlenen van boeken, maar ook als ontmoetingsplek. D66 wil de rol van de bibliotheken in de gemeente behouden en versterken.
- D66 wil dorpsse evenementen zoals het Amstel Zomerfestival en The Passion stimuleren.
- In Ouder-Amstel zijn veel kunstenaars woonachtig en werkzaam. D66 wil dat de gemeente voor hen een ontmoetings- en creatieve broedplaats faciliteert.
- In De Nieuwe Kern willen we culturele voorzieningen, zoals een dorps huis en theater.

Veel mensen genieten van de natuur en mogelijkheid tot recreatie in de Amstelscheg, rond de Ronde Hoep en bij de Ouderkerkerplas. Niet alleen onze inwoners, maar ook veel mensen van buiten de gemeente. Dit willen we zo houden en waar mogelijk stimuleren.

Hoe willen wij inwoners en bezoekers laten genieten van onze prachtige natuur?

- Het huidige uitvoeringsprogramma Toerisme en het noodzakelijke budget hiervoor worden voortgezet.
- We richten ons op het aantrekken van toeristen die passen bij onze gemeente. De rustige toerist met interesse voor de natuur en/of historie. Dat is wat we uitdragen wanneer we mensen uitnodigen om onze prachtige gemeente te bezoeken of hier te overnachten.
- We zien ruimte voor hotels in de uitbreidingsgebieden en willen hier verder onderzoek naar doen.
- Mochten agrariërs hun werkzaamheden beëindigen of verminderen, gaan we in gesprek om de mogelijkheden van passende en ecologisch verantwoorde toeristische activiteiten te onderzoeken.
- Wielrenners rijden niet door de historische kern, maar worden omgeleid. De route moet logisch en aantrekkelijk zijn voor de fietsers.
- We willen extra vuilnisbakken op plaatsen met veel recreatie.

VEILIGHEID

Iedereen moet zichzelf kunnen zijn, ongeacht seksuele voorkeur, afkomst of religie; dat is waar veiligheid begint. Maar veiligheid gaat ook over de bestrijding van criminaliteit. Ouder-Amstel is een van de veiligste gemeenten van Nederland, maar dat betekent niet dat we achterover kunnen leunen. Ook de komende jaren blijft inzet vereist bij het tegengaan van discriminatie en criminaliteit. We zetten daarnaast stappen om van Ouder-Amstel een inclusieve gemeente te maken waarin iedereen zich thuis kan voelen.

Wat betekent voor onze veiligheid?

- De politie moet goed zichtbaar en gemakkelijk te bereiken zijn. Goede samenwerking in de Veiligheidsregio Amsterdam is daarbij essentieel.
- De veiligheid van de winkeliers in Duivendrecht is afgelopen jaren verbeterd. We willen de inzet van politie op niveau houden, zodat we de huidige situatie minimaal kunnen vasthouden, maar het liefst willen we deze verbeteren.
- Als de bevordering van veiligheid vrijheidsbeperkende maatregelen betekent moet dat altijd proportioneel zijn.
- Jongerenwerk is dé sleutel om jongeren van het verkeerde pad af te houden. We willen daarom blijven investeren in jongerenwerk en ontmoetingsplekken. We zetten bovendien in op een preventieagenda voor de komende jaren.

- D66 is tegen de invoering van privacy beperkende en racismegevoelige (veiligheids)maatregelen in de openbare ruimte. Toezicht door camera's in de openbare ruimte wordt altijd vooraf getoetst. De komende jaren wil D66 daarom een richtlijn voor het privacyproof plaatsen van camera's door de gemeente, particulieren en bedrijven.
- D66 is tegen het gebruik van mosquito's om overlast te beperken. Mosquito's geven een hoge, irritante zoemtoon die alleen voor jongeren te horen is.
- D66 wil dat de gemeente, scholen, ondernemers en maatschappelijke organisaties publiekelijk uitdragen dat iedereen in Ouder-Amstel welkom is. D66 wil verder dat onnodige registraties van gender, leeftijd, nationaliteit et cetera verdwijnen.